

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirii No. 25

Apare în fiecare Duminica.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Pre pământ pace, între oameni bunăvoire.

„Și vă rog pe voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Isus Hristos, ca toți să grațiți una și să nu fie între voi desbinări, ci să fiți uniți într'un gând și intru o înțelegere. (I. Cor. 1. 10.)

Porunca a cincea alui Dumnezeu ne poruncește și învață, ca să trăim cu toți oamenii în pace și în unire.

Sfânta Scriptură ne arată, că în ce unire și pace au trăit cei dintâi creștini. „Și în toate zilele petrecând cu toții dimpreună cu un cuget în biserică și frângând prin case pâne, primiau hrană intru bucuria și curățenia inimii. (Fapte 2, 46.) Iară mulțimea celor ce credeau avea o inimă și un suflet.” (Fapte 4. 42.)

Sf. Grigoriu cel mare spune: „Dacă aceia, cari iubesc pacea, se numesc fiii lui Dumnezeu, atunci aceia, cari turbură pacea, a bună seama fiii diavolului sunt.”

O pără scurtă. Doi călugări au trăit într'o mănăstire. Unul s'a făcut călugăr în vârstă de 16 ani celalalt când ajunsese 40 ani. Acest din urmă mai n'ainte a fost avocat și ca atare adese ori a trebuit să vadă câtă înșelăciune, sfadă, falșitate și câtă vrăjmășie stăpânește în aceasta lume, din care cauză a allat de bine, a se despărți de lumea păcătoasă și a intra în călugărie. Cel mai tânăr n'avea cunoștință despre toate acestea și spune, cum poate fi cu puțință, că oamenii atâta se ceartă între sine știind prea bine, că toți sunt fiii unui Părinte și astfel toți suntem frați! „Aceasta și se pare cu neputință? întrebă cel mai bătrân și luând de pe pământ o petricică i-i spuse: să mergem ambii în camera noastră și îți voi lămuri cum pot oamenii să se certe atâta.

Ajunși în cameră puse petricica pe masă zicând: când îți voi spune, că petricică aceasta este a mea, tu vei răspunde: nu-i adevărat pentru că este a mea. Și astfel în scurtă vreme vei vedea cum se pot mânia și cearta oamenii între sine.

Ambii au șezut lângă masă, ca să dea probă despre aceasta, dar când cel mai bătrân a declarat, că „petricica este a mea” tinărul cu suflet blând și drept a răspuns: „Dacă este a ta, ia-o la tine!” Și cu aceasta proba de ceartă s'a isprăvit.

Câtă ceartă, sfadă și câtă mânie s'ar incunjura în acest mod, dacă oamenii s'ar lăsa a fi conduși de duhul adevărului și al blândetei! Câți oameni țin mânie ani de-a rândul pentru un lucru mai de nimica decât petricica din aceasta istorioară!

Asemănări. Pe cum în muzică din conc lucrarea diferitelor instrumente se produce o armonie consunătoare și plăcută, așa și oamenii pe lângă toată firea lor deschilinită dacă se acomodează în mod potrivit, pot să trăiască în cea mai bună înțelegere și pace.

Pe cum o clădire — dacă se lipsește de copcii și icuri — se ruinează cu rând, așa se alungă și dragostea dintre oameni, dacă nu se proptește prin sfânta legătură a păcii.

A apărut cea mai estină carte de rugăciuni pentru prunci școlari sub titlul: „*Inchiuăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii 25.

Aviz. Sunt rugați mult onorații preoți a-și prezenta numai de cât oficiului proto-popesc concernent cvitanțele despre plata impozitului. Oficiul vicarial.

Congresul General de Constituire al „Asociațiunii Generale a Româ- nilor Uniți.” (A. G. R. U.)

Comitetul de inițiativă sub președinția dlui *Dr. Valeriu Pop* împreună cu dl. secretar general *dr. Augustin Popa* au convocat congresul general de constituire pentru 23 și 24 Noembrie 1929 la Blaj.

Urmând acestei convocări s'au prezentat toți arhieriei noștri, împreună cu membri comitetului de inițiativă, precum câte un delegat Dn. canonic de fiecare eparhie unită precum președinți și membrii comitetelor diecezane deja constituite, delegații mireni de fiecare dieceză în număr impozant.

Constituirea a decurs în cadrele programului. În ziua primă la 23 Nov. dim. la 9 ore s'a celebrat un serviciu divin și s'au ținut ședințele primindu-se statutele.

După votarea statutelor, încetând mandatul comitetului de inițiativă presiul îl ia Ilustritatea Sa *Iacob Radu* prelat papal. *D. Emil Birtolon*, raportorul comisiei încredințate cu înscrierea de noi membri raportează că I. P. S. Sa Mitropolitul *Vasile Suciu* s'a înscris ca membru fondator cu suma de 50.000 lei și tot astfel P. S. Episcopii *Iuliu Hossu* și *Alexandru Nicolescu*, iar I. P. S. Sa Episcopul *Valeriu Frențiu* cu suma de 100.000 Lei.

S'au mai înscris 28 membri fondatori, 27 pe viață și numeroși membri activi, reprezentând taxele lor suma de 432.000 lei.

După acestea s'a procedat la alegerea președintelui și congresul ascultând cuvântul Rdis. canonic *Ion Bălanu*, care arată că întru chiparea gândului înființării Asociației este a se mulțumi unui om care și-a pus sufletul pentru marea cauză, congresul între aplauze îndelungate cu aclamare declară de președinte ales pe d. *Valeriu Pop*. Urmând alegerea celorlalți membri ai comitetului, au fost aleși prin aclamare :

Vicepreședinți : Ioan Boier, Iuliu Hațiganu, Florentin Mihalyi, Gelu Egri, Traian Sima și Titu Mălaiu.

Secretar general : Augustin Popa.

Casier general : Emil Birtolon.

Membri în comitet : Ioan Bărdescu, Livia Boilă, Gheorghe Cipăianu, Ioan Coltor, Nicolae Drăgan, Elie Dăianu, Victor Gherman,

Leon Maior, Victor Maior, Gavril Osian, Victor Onișor, Iosif Orga, Eugenia C. Pop, Petre Poruț, Valentin Poruț, Cornel Pop, Mihai Pop, Valer Roman, Augustin Rațiu, Emil Socaciu, Eugen Tătar, Ludovic Tăutu, Eugen Truța.

Censori : Aurel Rusu, Marius Peculea, Ștefan Pop, Iustin Cl. Iuga, Dumitru Mărian și Valer Pop.

În ziua a doua, serviciul divin s'a oficiat la capela „Institutului Recunoștinței,” pontificând P. S. Sa Episcopul *Valeriu Frențiu* al Orăzii. În decursul sf. slujbe P. S. Sa Episcopul *Alexandru Nicolescu* a rostit o minunată predică, vorbind despre curentele anticreștine și datoria noastră de a lupta contra lor. Asociația A. G. R. U. are menirea să întroneze în toate inimile pe Isus Hristos.

După serviciul divin, la orele 11 s'a deschis ședința festivă în sala cea mare a liceului.

I. P. S. Sa Mitropolitul *Suciu* a deschis ședința arătând importanța Blajului în viața neamului românesc. Asociația A. G. R. U. are de scop transformarea omului vechiu în cel nou prin urmarea pildei lui Isus.

Voi credeți, că veți feriți societatea — spunea marele arhieru, — aplicând principiile etice creștine — să știți că veți isbui.

Numai împlinirea voinței lui Dumnezeu duce la adevărata fericire.

Iubim pe frații noștri de un sânge, urmând pilda lui Isus Hristos. În sânul Asociației noastre nu este ură, ci numai dragoste de frate.

Vreți să îndrumați viața publică ? Faceți-o în numele lui Isus Hristos și atunci, roadele muncii vor fi cele mai nobile.

Ultimul care a luat cuvântul a fost P. S. Sa episcopul *IULIU HOSSU* al Gherlei, care reamintind unele învățături ale lui Isus Hristos a arătat, că interesele bisericeii sunt : dreptatea, bucuria și pacea. Episcopatul român unit își exprimă bucuria pentru lucrările congresului, dorind să aducă cele mai bune roade.

După acestea întreg publicul a cântat imnul : „Cuvine-se cu adevărat”, iar I. P. S. Sa Mitropolitul a închis ședința la orele 1 p. m.

„PATRIA”

POȘTA REDACȚIUNII. Dlui-Em- Eleft. Buc. Cu deplină stimă Vă trimitem organul nostru. Multe salutări frățești !

Dr. Gh. Com. S. d. s. Contăm la binăvoitoarea Dv. promisiunea. Cordiale salutări !

Din Istoria Biblică A VECHIULUI TESTAMENT.

25, Moise se naște.

(Urmare.)

De așa natura este țara și poporul în mijlocul căruia a așezat Dumnezeu semințiile lui Iacob ca să desvolte din trînsii în cursul secolelor poporul lui ales.

Este natural că o istorie atât de lungă ca a Egyptianilor are epocile sale de înălțare și de decadentă.

Am arătat deja, că venirea lui Iosif și a fraților săi în Egypt coincide cu epoca cea mai tulbure a Egyptului. Certuri dinastice de succesiune au slăbit în așa măsura puterea de rezistență a statului și mai vîrtos autoritatea dinastică, încât un popor de păstori a putut să ia stăpînirea în țară. Ocupând întâi delta Nilului în restimp de 150 ani au devenit stăpâni peste Egyptul întreg.

Fiind vorbă de o epocă încă nu destul de descoperită, nu putem fixa durata acestei stăpîniri usurpătoare, precum nu știm cu precizitate nici începutul ei. Timpul de dominare a Hicsoșilor variază dela unii egyptologii la alții dela 150 până la 500 ani, ce știm până astăzi este aceea, că cu toată posibilitatea faraonul lui Iosif era un faraon al Hicsoșilor din dinastia XVI. Ce știm este aceea că Iosif vînzînd în anii din urma a secetei bucatele în schimbul pămîntului egyptian nu numai că a adunat avuții incalculabile stăpînului său, dară și din punct de vedere politic a făcut servicii neprețuite faraonului usurpator, dîndu-i prin cumpărarea pămînturilor un nou titlu de stăpînire asupra țării.

Cu renașterea patriotismului național, Hicsoșii au fost scoși din țară. Pe Tutmasis I. (1545—1515) îl găsim deja învîluit în războaie cu orientul, iară cu Tutmasis III. (1515—1461) ajunge Egyptul la culmea puterii și strălucirii sale. El întinde stăpînirea țării sale înspre resărit până la Euftrat și în nord adînc în Marea Egeea.

Renașterea patriotismului egyptean a schimbat definitiv și în mod radical situația izraeliților în aceea țară.

Așezați în părțile Gessen, partea nord-estică a țării ei, au fost un element de siguranță pentru faraonul străin în aceea parte a țării de unde putea singur să fie amenințat. În fața patriotismului egyptian erau

un element de primejdie : „iacă poporul fiilor lui Izrail este mai numeros și mai tare decît noi : haidați dară să lucrăm înțeleptește cu dînsul ca el să nu înmulțească și când se ar întimpla război, să se unească și el cu vrăjmașii noștri și să se lupte contra noastră și să iasă din țară.” (Ex. 1. 7.)

Am arătat deja, că toata încercarea egyptienilor să împiedece înmulțirea peste măsură și întărirea izraeliților în țara lor, au fost zădarnice. S'au hotărît la un paș mai brutal.

„Regele egyptului zise moașelor evraice voi când moșiți la femeile evraice și vedeți în scaunul de naștere de va fi băiat să-l omoriți, iar de va fi fată să trăiască. Dar moașele temându-se de Dumnezeu, nu făcură după cum î-i zise lor regele egyptului, ci ele lăsară pe băiași să trăiască. Atunci regele egyptului chiema pe moașe și le zise : „pentru ce ați făcut aceasta de ați lăsat băiașii în viață. Și moașele răspunsere lui faraon : femeile evraice nu sunt ca cele ale egyptienilor că sunt tari și născ mai nainte de ce le vin moașele la dănele. Și Dumnezeu făcu bine moașelor și poporul se înmulți și se imputernici foarte. Și fiind că moașele se temură de Dumnezeu, familiile poporului se făcură mari. Și faraon ordina la tot poporul zicînd : pe tot băiatul ce se va naște să-l aruncați în râu și toată fata lăsați-o să trăiască.” (Ex. 1. 15—22.)

Însă ceasul eliberării a sosit și planurile dumnezeiești nu pot fi zădărnicate de voiața omenească. Băiatul, care era predestinat să fie eliberatorul poporului izraelit a fost salvat de însuși fata faraonului de inec, a fost adus de aceasta în curtea faraonului și „acolo crescut și instruat intru toată știința egyptului.” (Fapt. 7. 22.)

Din catehism.

101. Prin ce ne sfințește Spiritul Sfânt ?

(Urmare.)

Noi vorbim de dar în înțelesul lui cel mai înalt și integral al cuvîntului care este dar în mod de totul special, liber, prin care devenim aleșii, protejații lui Dumnezeu.

În cazul întâi ne iubește Dumnezeu cum merităm conform naturei și faptelor noastre naturalminte bune, în cazul al doilea ne iubește în mod de totul deosebit, suprana-

tural și infinit, mai mult ca și cum o merităm după natura noastră. Sa coboară la nimicnicia noastră de buna voie ca să ne ridice negrăit de mult deasupra firei noastre. Ne iubește cu o iubire neștirbită, am putea spune că ne iubește cum numai poate, precum se iubește pre sine și pe Fiul său unul-născut, sufletul nostru este considerat de dănsul ca și o fiică, o sora, o mireasă a lui pentru aceea îl face părtaș mării și fericirii lui, în fine se dă pre sine însuși nouă pe vecie.

Precum dară în limba teologica numai aceasta iubire supranaturală se numește dar, așa numai acele daruri le numim cu acest cuvânt, cari sunt supranaturale, și a căror izvor este iubirea de peste fire a lui Dumnezeu.

Tot așa nu aceea bunăplăcere și bunăvoință a lui Dumnezeu o numim în uzul teologic cu acest cuvânt, ce o are Dumnezeu față de creatura sa, fără aceea plăcere specială, ce are Dumnezeu față de un suflet, pentru aceea frumseță de peste fire, la care a ajuns sufletul prin iubirea de peste fire a lui Dumnezeu, față de acel suflet.

Mai trebuie să facem o deosebire importantă între un dar al oamenilor și între darul dumnezeesc. Un împărat poate să iubească supușii săi mai mult, și poate da lor daruri mai mari ca și cum merită ei de ei, însă nu poate să-i facă mai amabili și mai merițiți ca cum sunt ei, însă Dumnezeu poate să dea sufletului nostru o frumseță și o amabilitate supranaturală, prin care sufletul nostru se face asemănător naturii dumnezeiești, și în care — ca și într'o oglindă — se reflectează imaginea dumnezeirii.

Aceasta frumseță și amabilitate lăuntrică, reală și supranaturală a sufletului nostru se numește per eminentiam dar dumnezeesc, dar habitual sau dar sfinților, prin care Spiritul Sfânt ne sfințește pre noi.

Una din cele mai frumoase învățături a stei noastre credințe este învățătura despre darul dumnezeesc și despre excelența acestui dar.

„Simon Petru, sluga și apostolul lui Isus Hristos, celor ce au dobândit împreună cu noi credința întocmai prin dreptatea Dumnezeului, nostru și a Mântuitorului Isus Hristos: dar vouă și pace, prin care s'au dăruit nouă scumpe și mari făgăduințe” spune sf. ap. Petru II. 1, 1, 2, 4. tot acest apostol ne spune și motivul: „că prin aceasta să vă faceți părtași dumnezeieștii firi.” În acest singur cuvânt este exprimată însemnătatea darului sfinților, despre care de alta dată vom vorbi mai pe larg. (Scheeben.)

Bibliografia.

În „Biblioteca din Gherla”. Seria I. pentru intelectuali a apărut Broșura Nr. 3 cu titlul: „Omul în lumina credinței creștine”. Conferință filosofică-teologică.

Recomandăm aceasta mică broșură chiar cu cuvintele autorului: *Practica de Apostolie modernă*. Prea On. în Hristos frați preoți precum și frații intelectuali, pătrunși de Apostolia din zilele noastre: răspândirea presei bune, vor binevoi a aduna abonamente câte dela 5—6 intelectuali, plus câte 2 lei de fiecare exemplar pentru porto, cari sume apoi le vor înainta la „Librăria Diecezană Gherla”, ca să se expedize la adresa respectivilor exemplarele comandate. Eventual vor cumpăra câte 5—6 exemplare dela Librăriile, la cari se găsesc astfel de broșuri și le vor desface între intelectuali, ori cele populare între credincioșii cărturării. Numai în chipul acesta putem spera o propășire în viața religioasă-morală a credincioșilor noștri în general.

Așa vom dovedi că este întru noi spirit idealist, activ, doritor de regenerare și înălțare sufletească.

Cele mai potrivite și folositoare *Cadouri de Crăciun și Anul nou* sunt aceste broșuri și cărți de rugăciun cu prețuri dela 4—450 lei exemplarul.

Calendar săptămânal.

8—14 Decembrie 1929.

8. Dumineca X. d. Înălț. sf. Cruci (Ev. Luca 13, 10.) C. Patapie.
9. Luni. Zem. Sf. Ana.
10. Marți. M. Mina, Ermogen.
11. Mercuri. P. Daniil Stâlpnicul.
12. Joi. P. Spiridon.
13. Vineri. M. Eustratie și soții.
14. Sâmbătă. M. Tirs.